

7 Οκτωβρίου 2011

Οι άγιοι μάρτυρες Σέργιος και Βάκχος

[Ορθοδοξία](#) / [Αγιολογία](#)

[Ιερομόναχος Μακάριος Σιμωνοπετρίτης](#)

Οι άγιοι μάρτυρες Σέργιος και Βάκχος ζούσαν στη Ρώμη επί Μαξιμιανού<1>. Παρά το νεαρό της ηλικίας τους, ο αυτοκράτορας τούς είχε αναθέσει υψηλά αξιώματα στη Σχολή των Κιντιλίων<2>: ο Σέργιος ήταν “πριμηκήριος”<3> και ο Βάκχος “σεκουνδικήριος”<4>. Μια μέρα που ο Μαξιμιανός διέταξε να τελεσθούν δημοσίως θυσίες στους θεούς ως ένδειξη υποταγής στην εξουσία του, οι δύο νεαροί αξιωματικοί ήταν οι μόνοι που δεν παρουσιάστηκαν και δεν συμμετείχαν. Ο αυτοκράτορας θεώρησε την πράξη τους ανταρσία, διέταξε να τους φέρουν ενώπιόν του και οργισμένος ζήτησε να μάθει την αιτία της ανυπακοής τους. Ο Σέργιος και ο Βάκχος τού απάντησαν: “Μόνον εις την επίγειον ταύτην στρατείαν είμεθα υποχρεωμένοι να σε υπηρετούμε ως δούλοι ευγνώμονες, ω βασιλεύ! Κωφούς όμως και αναισθήτους θεούς μή γένοιτο να προσκυνήσωμεν, ή μικρόν να αποχωρισθώμεν τον αληθή και παντέλειον Θεόν, και αν με σίδηρα και πύρ καταναλώσης τας σάρκας μας· διότι δεν ευρίσκεται άλλον τόσον μακάριον εις τον κόσμον όσον να πάθης τις υπέρ της ευσεβείας.” Ο Μαξιμιανός διέταξε να τους καθαιρέσουν από τα αξιώματά τους, να τους αφαιρέσουν επί τόπου τις ζώνες και τα διάσημα του βαθμού και να τους φορέσουν ενδύματα γυναικεία. Ντυμένους μ’ ενδύματα θηλυπρεπή και φορτωμένους βαρείς σιδερένιους κλοιούς στον τράχηλο, περιέφεραν τους μάρτυρες ανά την πόλη για να τους χλευάσουν.

Κατόπιν ο αυτοκράτορας έδωσε εντολή να οδηγήσουν τους αγίους, από στρατόπεδο σε στρατόπεδο, έως τις όχθες του Ευφράτη, στην πόλη Βαρβαλισσό<5>, όπου είχε την έδρα του ο διοικητής της επαρχίας της Ανατολής Αντίοχος, δικαστής σκληρός και ωμότατος. Τους έφεραν μπροστά του για να τους ανακρίνει, ούτε οι απειλές του όμως ούτε οι κολακείες δεν στάθηκαν ικανές να πτοήσουν τους αγίους νέους. Τον Σέργιο, τον έκλεισαν τότε σ’ ένα κελλί και άρχισαν να βασανίζουν τον σύντροφό του. Τον μαστίγωσαν με μαστίγια από βούνευρα με τέτοια αγριότητα, που ο Βάκχος παρέδωσε την ψυχή του, όλος χαρά που θα κατατασσόταν επιτέλους στις στρατιές των αγγέλων και των αγίων. Την επαύριο, έφεραν πάλι ενώπιον του διοικητού τον Σέργιο, ο οποίος θλιβόταν που βρισκόταν ακόμη στον μάταιο τούτο κόσμο, ενώ ο σύντροφός του χαιρόταν ήδη την μακαρία ζωή. Ο Αντίοχος αρχικά δοκίμασε να κάνει τον Σέργιο ν’ αλλαξοπιστήσει· τού θύμισε τα αξιώματα και την εξουσία που είχε πριν και ύστερα τον απείλησε με τα πιο φρικτά μαρτύρια. Μάταιος κόπος! Διέταξε τότε ο ηγεμόνας να φορέσουν στον άγιοι υποδήματα που είχαν αιχμηρά καρφιά στο εσωτερικό μέρος, και τον υποχρέωσε να τρέχει μπροστά από το άρμα του. Δεκαπέντε χιλιόμετρα διήνυσε τρέχοντας έτσι ο άγιος, μέχρι που έφθασαν στο κάστρο των Τετραπυργίων (σημ. Κσαϊράς-Σελέ). Η χαρά του που συμμετείχε κι εκείνος στο Θείο Πάθος, τον ανύψωνε πάνω από τους πόνους του σώματος, και ο Σέργιος έτρεχε

χαρούμενος γοργά, ψάλλοντας ύμνους. Κατά τη διάρκεια της νύκτας, ήλθε άγγελος και εθεράπευσε τις πληγές του, κι έτσι ο νέος παρουσιάστηκε την επομένη στον διοικητή ευδιάθετος κι έτοιμος για νέους αγώνες. Ο Αντίοχος διέταξε τότε να τον αποκεφαλίσουν στον επόμενο σταθμό, τη Ρουσάφα, διακόσια χιλιόμετρα ανατολικά του Χαλεπίου. Φθάνοντας στον τόπο της εκτελέσεως, ο άγιος ζήτησε λίγο χρόνο από τους δημίους του, και προσευχήθηκε ένθερμα να συγχωρηθούν οι διώκτες του. Κατόπιν, έκλινε ο ίδιος την κεφαλή κάτω από το ξίφος και η ψυχή του πέταξε για να συναντήσει τον Βάκχο στη Βασιλεία των Ουρανών.

Οι κάτοικοι της Σούρα, του χωριού όπου μαρτύρησε ο Βάκχος, θέλησαν να πάρουν κρυφά το σώμα του αγίου Σεργίου, φλόγα μεγάλη όμως εξήλθε από τον τάφο και τους εμπόδισε. Έτρεξαν τότε οι χριστιανοί της Ρουσάφα, έδιωξαν τους επίδοξους ληστές και κατέθεσαν το τίμιο λείψανο σε μέρος ασφαλές. Έκτισαν αργότερα πάνω στον τάφο του αγίου Σεργίου ναό, ο οποίος κατέστη ένα από τα πιο σεπτά προσκυνήματα όλης της Ανατολής, σε τέτοιο μάλιστα βαθμό ώστε ο τόπος εκείνος ονομάστηκε Σεργιούπολις. Τεμάχια του τιμίου λειψάνου διεσπάρησαν σε όλο τον χριστιανικό κόσμο<6>.

Σημειώσεις

1 Δεν πρόκειται μάλλον για τον Μαξιμιανό Ηρακλή, του οποίου η δικαιοδοσία δεν εκτεινόταν στη Ανατολή, αλλά πιθανόν για τον Γαλέριο Μαξιμιανό, ο οποίος προτού ξεκινήσει τη μεγάλη του εκστρατεία κατά των Περσών (περί το 297), προέβη σε εκκαθαρίσεις όλων των χριστιανών του στρατεύματος. Δεν αποκλείεται οι δύο άγιοι να ήταν ρωμαϊκής καταγωγής, το σύνολο όμως της ιστορίας τους εκτυλίσσεται στην Ανατολή.

2 Οι Σχολαί αποτελούσαν επίλεκτα τμήματα του ρωμαϊκού στρατού· συστάθηκαν επί Διοκλητιανού, τελούσαν υπό τις διαταγές του ίδιου του αυτοκράτορα και λειτουργούσαν επίσης ως σώμα εκπαίδευσης αξιωματικών. Εξελίχθηκαν αργότερα σε αυτοκρατορική φρουρά και άγημα τιμών.

3 Πριμηκήριος: λατ. *primicerius*: κατά λέξη “αυτός που το όνομά του είναι

γραμμένο πρώτο στα κηρόχυτα δελτία των αρχών, δηλαδή πρόκριτος, πρωτέγγραφος.

4 Σεκουνδικήριος: λατ. *secundicerius*: “αυτός που είναι δεύτερος στην τάξη”.

5 Σήμερα λέγεται Μπάλις και βρίσκεται 100 χλμ. από το Χαλέπι. Κατ’ άλλους, πρόκειται για την Αραβυσσό (σημ. Afşim) της Καππαδοκίας.

6 Πρόσφατες αρχαιολογικές ανασκαφές έφεραν στο φως τα ερείπια από τρεις μεγάλες βασιλικές στον χώρο της Ρουσάφα, που πήρε το όνομα Σεργιούπολις τον 4ο αιώνα και εξακολούθησε να αποτελεί σημαντικό προσκύνημα ακόμη και επί αραβοκρατίας. Καταστράφηκε κατά την εισβολή των Τατάρων, τον 13ο αιώνα. Η τιμία κάρα του αγίου Σεργίου φυλάσσεται στην Ι.Μ.Σίμωνος Πέτρας και εκείνη του αγίου Βάκχου στην Ι.Μ.Βατοπαιδίου στο Άγιον Όρος.

Πηγή: “Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας”, υπό ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου, εκδ. Ίνδικτος (τόμος δεύτερος – Οκτώβριος, σ. 79-82)

<http://bit.ly/2GY90QI>